

N:o 80.

Af herr **Folke Andersson**, om ändrade lagbestämmelser rörande väghållningsbesvärets ordnande.

Bland de bördor, som af ålder trycka uteslutande på innehafvare af jordegendom, är onekligen vägunderhållet en af de tyngsta. Sträfvan- det att utjemna denna börda och rättvisare fördela tyngden af densamma är därför en utaf de frågor, som länge stått på dagordningen, och som varit föremål för många utredningar och förslag. Vid 1889 års riksdag framlades af regeringen ett förslag att lösa denna fråga och åstadkomma en lindring i detta besvär. Många anmärkningar rigtades mot förslaget, och flera betänkligheter framhöllos mot att antaga detsamma oförändradt. Andra Kammaren godkände visserligen förslaget i hufvudsak, men det föll på Första Kammarens sega motstånd. Det är därför troligt, att, om förslaget återkommer, Första Kammaren icke heller nu skall gå in på att antaga detsamma. För den, som ifrar för att få denna gamla fråga löst, är det därför af vigt att tillse, om ej någon annan och enklare utväg kan förefinnas.

Att icke blott de, som ega och bruka hemman, hvilka nu hafva byggnads- och underhållsskyldigheten sig ålagda, hafva nytta af allmänna vägarne, derom torde nu ej vara mer än en mening. Detta har ock den af Kongl. Maj:t tillsatta vägkomitén erkänt, då den yttrar, att »de allmänna vägarne äro nyttiga och behöfliga för samhällets alla medlemmar, vare sig de begagna vägarne direkt eller endast indirekt af desamma draga fördel.» Då detta är en erkänd och obestriddig sanning, så fordra rätt-

visa och billighet, att alla också deltaga i kostnaden för underhållet, ty oftast är det just de, som använda vägarne mest, hvilka nu äro befriade från allt deltagande i vägunderhållet, såsom t. ex. landthandlande, fabriker, stenhuggerier, bruk och inrättningar m. m. Jag tror därför att enklaste sättet för denna frågas lösning vore att hädanefter som hittills låta natura-underhållet utgöras af egare och brukare af den i mantal satta jorden. För detta besvär må nämnda vägunderhållsskyldige njuta betalning af häradet eller socknen, efter ty vägens längd och beskaffenhet det fordra, på sätt här nedan angifves. Af samma skäl, som ofvan anförts, anser jag en förändring af kongl. förordningen af den 13 september 1790, angående allmänna vägarnas underhåll vintertiden, vara nödvändig.

Under återopande af ofvan anförda skäl tillåter jag mig härmed vördsamt hemställa:

a) att 25 kap. 8 § byggningabalken måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Alle, som å landet — — — — stadens egor räcka.

För detta besvär må nämnde underhållsskyldige njuta betalning af häradet eller socknen, efter ty vägens längd och beskaffenhet det fordra. Till häradsrätten må härads- eller sockenboarna inkallas att med underhållsskyldige om betalningen öfverenskomma; men derest de icke kunna härom i godo sluta, må häradsrätten insända dess betänkande i detta ämne till landshöfdingen, som sedermera betalningen efter skälighet jemkar och stadfäster. Den således för alla underhållsskyldige uti hela socknen eller häradet löpande betalning kommer att sammanslås och fördelas på alla dem, hvilka inom socknen eller häradet erlægga kommunalutskylder för fastighet efter hela samt för andra beskattningsföremål efter hälften af derå belöpande fyrktal; hvarefter kronofogden vid de vanliga uppbördsstämmor, denna utgift utan särskild vedergällning må uppbära och till underhållsskyldige utdela.

Uppkommer vid beräkning, som ofvan sägs, bråktal, skall det bortfalla.

De beting, som antingen godvilligt med underhållsskyldige göras eller af landshöfdingen fastställas, må hvarje gång icke antagas för flera än 10 år, efter

hvilken tids förlopp vederbörande å nyo böra samman-
kallas att antingen det förra ackordet förnya eller ett
nytt för lika tid avsluta;

b) att 5 § i kongl. förordningen angående de all-
männa vägarnas underhåll vintertiden af den 13 sep-
tember 1790 måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Den således för alla ploglagen uti hela socknen eller
häradet löpande betalning kommer att sammanslås och
fördelas på alla dem, hvilka inom socknen el er häradet
erlägga kommunalutskylder för fastighet efter hela samt
för andra beskattningsföremål efter hälften af derå be-
löpande fyrktal; hvarefter kronofogden vid de vanliga
uppbördsstämmorna denna utgift, utan särskild veder-
gällning, må uppbära och till ploglagen utdela. Upp-
kommer vid beräkning, som ofvan sägs, bråktal, skall
det bortfalla.

Stockholm den 28 januari 1891.

Folke Andersson,

Helgesta.
